

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

Datum: april 2020

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

Inhoud

1. Samenvatting	3
2. Inleiding	4
3. Landelijk beleid en ontwikkelingen	5
4. Gemeentelijk beleid	8
5. Inzamelstrategieën op een rijtje	11
6. Aanzet naar nieuwe inzameling voor Heemstede.....	12
7. Voorstel voor nieuwe afvalinzameling	15
8. Financiële doorrekening gehele gemeente.....	16
9. Financiën	18
10. Plan van aanpak.....	20
11. Planning	21

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

1. Samenvatting

De gemeente Heemstede is een groene gemeente met een duurzame instelling. Naast de wettelijke zorgplicht vanuit de Wet Milieubeheer om huishoudelijk afval in te zamelen zijn vanuit het Rijk verschillende programma's ingesteld met doelstellingen die het volume van ons afval beperken naar maximaal 100 kilo in 2020, VANG (Van Afval Naar Grondstof), maar ook het toewerken naar een circulaire economie waarin grondstoffen efficiënt worden ingezet en optimaal worden hergebruikt (Nederland circulair in 2050). Heemstede heeft deze doelen onderschreven in de Nota afvalscheiding Heemstede (2016-2020) en beide Nota's Duurzaamheid (2016-2020/2020-2024).

Om toe te werken naar een duurzame afvalinzameling en minimale halvering van onze hoeveelheid restafval in 2020 heeft Heemstede samen met Meerlanden verschillende scenario's in kaart gebracht die voor Heemstede kunnen uitpakken in het verminderen van de hoeveelheid restafval. Aangevuld door de resultaten uit een gemeente breed bewonersenquête en afstemming met bewoners uit de proefwijk Merlenhoven is gekozen één scenario in de praktijk uit te testen. Deze proef omvatte voor 500 huishoudens het inzamelen van Plastic, Metaal en Drinkpakken (PMD) in de bestaande grijze rolemmer, GFT als vanouds in de groene rolemmer en het wegbrengen van restafval naar een verzamelcontainer in de wijk.

Na een half jaar proefdraaien zijn de resultaten enorm goed en is het doel van minder dan 100 kilo restafval per persoon per jaar gehaald! Het gemiddelde kwam uit tussen de 92 en 98 kilo per persoon waarmee de VANG-doelstelling van 2020 in deze wijk is gehaald. Daarnaast is veel draagvlak onder bewoners van de wijk over deze manier van inzamelen, mede ook omdat het inwoners zich heel bewust werden van de hoeveelheid afval die in een huishouden wordt geproduceerd.

Het systeem uit de proefwijk Merlenhoven is geschikt om in heel Heemstede uit te rollen, in eerste plaats gericht op de laagbouw wijken waar ook met rolemmers wordt ingezameld. Door Meerlanden zijn de kosten van inzameling in beeld gebracht waarbij rekening is gehouden met hogere inzamelkosten maar lagere verwerkingskosten. Gemeente Heemstede staat aan de lat voor de investering in de ondergrondse containers en neemt de afschrijvingskosten hiervan voor haar rekening. Hierdoor is de uitrol van het nieuwe systeem in kosten en besparingen in balans. Voorgesteld wordt de uitrol in drie jaar te doen om zo samen met inwoners keuzes te kunnen maken en draagvlak te creëren.

In het raadgezprek over afvalinzameling op 10 maart 2020 is gevraagd de hoogbouw direct in de invoering van het nieuwe inzamelen te integreren. Met Meerlanden hebben wij de inschatting gemaakt dat het moet kunnen met de nieuwe inzamelmiddelen, maar hier is wel extra financiering voor nodig voor extra projecten en externe ondersteuning.

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

2. Inleiding

Vanuit de Wet Milieubeheer hebben gemeenten in Nederland een wettelijke zorgplicht voor het inzamelen van huishoudelijk afval. Heemstede zet zich in voor een schone en gezonde leefomgeving en werkt toe naar een circulaire economie zonder afval. Een duurzame manier van afvalinzameling is daarvoor noodzakelijk en ook een wens vanuit een groot deel van de inwoners. Daarnaast heeft de gemeente de landelijke VANG-doelstelling onderschreven waarin wordt toegewerkt aan een maximum van 100 kg restafval per persoon per jaar in 2020 en daarna zal moeten dalen tot 30 kg in 2025.

Nadruk op vermindering restafval

In een circulaire economie bestaat er geen restafval. Alle grondstoffen die de keten worden ingebracht kunnen na gebruik weer worden opgenomen in diezelfde keten. Om de grondstoffen goed te kunnen hergebruiken, moeten ze zo zuiver mogelijk worden ingezameld. Verstoring door ander afval maakt hergebruik minder gemakkelijk en soms zelf onmogelijk. Door inwoners voldoende mogelijkheden aan te bieden hun afval gescheiden aan te bieden, verminderen we het aandeel restafval.

In Heemstede kunnen inwoners in (voornamelijk) de brengparkjes terecht voor het inleveren van papier, glas, plastic en textiel. Aan huis wordt in de laagbouw GFT en Restafval ingezameld in rolemmers. In hoogbouw verschilt de inzameling 'aan huis' per locatie. Op enkele locaties vindt inzameling van restafval in vuilniszakken plaats. Op de Milieustraat kunnen meer dan 30 soorten afvalstromen afzonderlijk worden ingezameld. Bij kringloopwinkel de Snuffelmug en Dorcas in Heemstede kunnen bruikbare artikelen worden ingeleverd, waaronder meubels.

In de afgelopen jaren was de landelijke trend dat het aantal kilo's restafval daalde. Echter in Heemstede steeg het aantal kilo's van 195 in 2016 naar 207 in 2018. In 2019 lijkt deze trend doorbroken en is het aantal kilo's restafval gedaald naar 175 kilo per persoon per jaar. Dit heeft onder meer te maken met de succesvolle proef in Merlenhoven en de Milieustraat die het aantal fracties heeft uitgebreid. In de wijk Merlenhoven is getest hoe de invoer van het 'omgekeerd inzamelen' zou uitpakken in de Heemsteedse situatie. Belangrijk hierbij was het verminderen van de kilo's restafval maar ook het in kaart brengen van het gebruikersgemak voor de inwoners.

Om te komen tot maximaal 100 kilo per persoon per jaar in 2020 is het nodig de afvalinzameling te verduurzamen en inwoners daarin mee te nemen. Door de invoer van het systeem van 'omgekeerd inzamelen' in heel Heemstede prikkelen we onze inwoners hun afval beter te scheiden en meteen na te denken over het verminderen van het ontstaan van afval. Zo komen we samen tot 'Steeds minder afval'.

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

3. Landelijk beleid en ontwikkelingen

Landelijk beleid: transitie van een lineaire naar circulaire economie

Vanaf 2003 is het nationale beleid voor afvalbeheer en afvalpreventie opgenomen in het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP). Daarin staan ook de gemeentelijke doelstellingen voor de scheiding en recycling van huishoudelijk afval. De opeenvolgende Landelijke afvalbeheerplannen laten een toenemende gemeentelijke taakstelling voor de scheiding van huishoudelijk afval zien.

Landelijk programma VANG: Van Afval Naar Grondstof (december 2014)

Vooruitlopend op het latere LAP3 hebben het ministerie van I&M, VNG en NVRD eind 2014 het "Publiek Kader Huishoudelijk Afval 2015" en het "Uitvoeringsprogramma VANG - Huishoudelijk Afval" opgesteld. Belangrijk hierin is het VANG-principe: Van Afval Naar Grondstof. Hiermee wordt gewerkt aan de overgang van een lineaire naar een circulaire economie, een economie waarin zo min mogelijk grondstoffen worden verspild en zo veel mogelijk wordt hergebruikt. In dit programma is de doelstelling opgenomen dat de hoeveelheid huishoudelijk restafval, dat de afvalverbranding in gaat, in 2020 is gehalveerd ten opzichte van 2015. Dit komt neer op gemiddeld nog maar 100 kilo per inwoner per jaar inzamelen en het realiseren van een afvalscheiding van 75%. Voor gemeenten ligt hier een belangrijke taak: door andere inzamelmethodes en gedragsverandering kunnen zij stimuleren dat er meer afval gescheiden wordt aangeboden, zodat er meer grondstoffen worden hergebruikt en er minder restafval de verbranding in gaat.

Landelijk Afvalbeheerplan 2017- 2029 (LAP3, december 2017)

De VANG-doelstellingen zijn opgenomen in het LAP3 'Slimmer omgaan met grondstoffen', dat in december 2017 in werking is getreden. Nieuw in vergelijking met voorgaande LAP's is dat er nu ook een concrete doelstelling is om de hoeveelheid (fijn en grof) huishoudelijk restafval te verlagen van 240 kilo per inwoner per jaar in 2014 naar maximaal 100 kilo per inwoner per jaar in 2020, en maximaal nog maar 30 kilo per inwoner per jaar in 2025. Daarnaast wordt ingezet op het stimuleren van preventie van huishoudelijk afval, zodanig dat de productie is afgenomen van 500 kilo (fijn en grof) huishoudelijk in 2014 naar maximaal 400 kilo per inwoner per jaar in 2020.

Rijksbreed programma Circulaire Economie: 'Nederland circulair in 2050' (september 2016)

In september 2016 is het Rijksbreed programma Circulaire Economie aan de Tweede Kamer aangeboden: 'Nederland circulair in 2050'. Dit programma bouwt mede voort op het VANG-programma en LAP3 en richt zich op de ontwikkeling naar een vóór 2050 te realiseren circulaire economie. Het kabinet schetst in het programma het perspectief op een toekomstbestendige, duurzame economie en een leefbare aarde voor toekomstige generaties. Concreet betekent dit dat grondstoffen efficiënt zullen worden ingezet en optimaal hergebruikt, zonder schadelijke emissies naar het milieu. Op weg naar een circulaire economie in 2050 heeft het kabinet de ambitie om samen met maatschappelijke partners in 2030 een tussendoelstelling te realiseren van 50% minder gebruik van primaire grondstoffen (mineraal, fossiel en metalen).

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

Serviceniveau: inzetten op gft, plastic verpakkingen en oud papier/karton

Van oudsher bieden gemeenten veel service en inzamelcapaciteit op ongesorteerd restafval. Bij de laagbouw aan huis met grote bakken en bij de hoogbouw met boven- of ondergrondse containers. Sorteersystemen geven aan dat het huishoudelijk restafval voor meer dan driekwart uit herbruikbare grondstoffen bestaat. Het grootste deel daarvan bestaat uit de stromen gft, plastic verpakkingen en oud papier/karton. In het streven naar een betere afvalscheiding zetten gemeenten met name in op een serviceverhoging voor deze drie stromen, zowel bij de laag- als hoogbouw. Voor het (weinig) overblijvende restafval staan gemeenten dan voor de keuze: ook aan huis ophalen of laten wegbrengen naar verzamelcontainers in de wijk (het zogenaamde 'omgekeerd inzamelen').

Toepassen van een prijssprinkel: diftar

Diftar staat voor 'gedifferentieerd tarief afvalstoffenheffing' en houdt in dat huishoudens betalen voor de hoeveelheid restafval die zij aanleveren. Diftar gaat uit van het principe 'de vervuiler betaalt' en is een financieel instrument om inwoners bewust te maken van het belang van afvalscheiding. Dit kan in de vorm van gewicht (betalen per kilogram restafval) of volumefrequentie (betalen per aanbesteding van de minicontainer langs de weg of inworp in een (ondergrondse) verzamelcontainer). Diftar draagt onmiskenbaar bij aan een betere afvalscheiding, vrijwel alle gemeenten die de VANG-doelstelling nu al behalen passen het toe. Deze vorm van afvalstoffenheffing werd voorheen met name in het oosten en zuiden van het land toegepast, maar sinds een paar jaar volgen ook gemeenten in de Randstad. Diftar wordt (nog) niet toegepast in stedelijke (meer dan 50% hoogbouw) of toeristische gemeenten, zoals de kustplaatsen en Waddeneilanden.

Nascheiding van plastic, blik en drinkpakken uit het restafval

Een aantal eindverwerkers van restafval (afvalverbrandingsinstallaties) biedt de mogelijkheid om huishoudelijk restafval achteraf te scheiden, waarbij plastic en drinkpakken ter recycling worden gescheiden. Gemeenten staan dan ook voor de afweging: inzetten op bronscheiding van plastic verpakkingen en drinkpakken, nascheiding of een combinatie van beide. Adviesbureau IPR Normag concludeert dat een combinatie van bron- en aanvullende nascheiding de beste mogelijkheden voor een optimale recycling biedt. Voor een aantal stromen leidt nascheiding tot kwaliteitsverlies en waardevermindering: gft, papier en textiel raken te veel verontreinigd zodat zij niet meer hoogwaardig kunnen worden gerecycled. Daarnaast is en blijft bronscheiding een belangrijk sturingsinstrument op het aanbestedgedrag van inwoners, het draagt bij aan de bewustwording van inwoners over de waarde van grondstoffen en het belang van afvalscheiding. Nascheiding van plastic en drinkpakken kan een nuttige aanvulling zijn voor woongebieden met beperkingen aan de bronscheiding, zoals de hoogbouw en centrumgebieden. Tenslotte is een belangrijke constatering dat de VANG-doelstellingen met alleen nascheiding niet behaald worden.

Ketenaanpak

Het sluiten van ketens is een van de instrumenten om het gebruik van primaire grondstoffen te verminderen en de hoeveelheid restafval te beperken. Vanuit het uitvoeringsprogramma VANG Huishoudelijk Afval lopen er momenteel een aantal ketenprojecten, zoals luiers (5% van het huishoudelijk restafval) en matrassen (jaarlijks worden 1,2 mln. matrassen afgedankt). De ketenaanpak is gericht op het

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

verbeteren en verduurzamen van de bestaande ketens. Aan de ketenprojecten werken met name producenten en landelijke organisaties mee.

Forse verhoging verbrandingsbelasting restafval met ingang van 2019

In het kader van fiscale vergroening heeft het kabinet in 2015 een belasting op het verbranden en storten van restafval ingevoerd. Deze afvalstoffenbelasting is met ingang van 1 januari 2019 verhoogd van € 13,21 naar € 32,12 per ton restafval, ofwel een verhoging van € 18,91 per ton. Uitgaande van de huidige hoeveelheid restafval betekent deze belasting voor gemeente Heemstede een forse opslag op het tarief van de afvalstoffenheffing. De stijging van de verbrandingsbelasting leidt in veel gemeenten tot een verhoging van de afvalstoffenheffing 2019.¹

¹ Bron: Vereniging Eigen huis, december 2018

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

4. Gemeentelijk beleid

Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de inzameling van huishoudelijk afval en een maatschappelijke opdracht om bij te dragen aan de totstandkoming van een circulaire economie. Vanuit het landelijke beleid hebben gemeenten te maken met de volgende doelstellingen:

Doelen scheiding en recycling huishoudelijk afval

- Van 500 kilo afval per persoon per jaar naar 400 kilo door preventie
- Van 240 kilo restafval per persoon per jaar naar 100 kilo door betere scheiding in 2020
- Naar 30 kilo restafval door betere scheiding in 2025

Het landelijk programma VANG Huishoudelijk Afval is gezamenlijk opgezet door het Ministerie van I&M, Rijkswaterstaat (RWS), de Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG) en de Koninklijke Vereniging voor Afval en Reinigingsmanagement (NVRD). Het programma ondersteunt gemeenten op de weg naar een lokaal afvalbeheer in de vorm van advisering en voorlichting, trainingen en workshops, kennisoverdracht en digitale kennisplatforms. Om de doelstellingen te realiseren zet het VANG-programma in op vier hoofdlijnen:

- 1) Gemeenten formuleren ambitieuze beleidsdoelen
- 2) Gemeenten zijn in staat om werk te maken van de eigen beleidsdoelen
- 3) Burgers zijn gemotiveerd bij te dragen aan afvalpreventie en afvalscheiding
- 4) Ketenpartijen werken samen aan het sluiten van ketens

Met name de eerste drie hoofdlijnen zijn van belang voor gemeenten.

De afvaldriehoek

Binnen de landelijke kaders hebben gemeenten in Nederland een grote mate van vrijheid om te bepalen op welke wijze zij het huishoudelijk afval inzamelen. Het gemeentelijk beleid kan worden gezien vanuit drie gezichtspunten die nauw met elkaar samenhangen, de zogeheten afvaldriehoek: milieurendement, service (dienstverlening) en kosten. Het is aan gemeenten om het optimum in de afvaldriehoek te vinden.

Milieurendement

Dit betreft de mate van afvalscheiding en hergebruik van waardevolle grondstoffen uit het huishoudelijk afval. De landelijke doelstelling is erop gericht dat zo veel mogelijk herbruikbare grondstoffen worden gescheiden en de hoeveelheid

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

huishoudelijk restafval, dat de verbranding ingaat, minimaal is. Grondstoffen worden schaars en in het huishoudelijk restafval blijken nog veel herbruikbare grondstoffen te zitten.

Service / dienstverlening

Het serviceniveau gaat over het gemak waarmee inwoners hun afval c.q. herbruikbare grondstoffen gescheiden kunnen aanleveren. De mate van afvalscheiding is afhankelijk van gedrag en gemak. De inwoners moeten het doen (gedrag) en door het hen makkelijk te maken wordt het afval beter gescheiden (gemak). Daarbij is er een onderscheid te maken tussen laagbouw en hoogbouw woningen. De ervaring leert dat (landelijke) gemeenten met veel laagbouw en weinig hoogbouw doorgaans een hogere mate van afvalscheiding bereiken dan (stedelijke) gemeenten met veel hoogbouw. Dat heeft te maken met de scheidingsfaciliteiten in en bij de woning. Het aan huis inzamelen van herbruikbare grondstoffen bij de laagbouw geeft landelijk de beste inzamelresultaten en wordt door inwoners ervaren als de hoogste service. Inzamelmiddelen aan huis zijn tevens een bewaarmiddel, inwoners kunnen er direct hun afval en grondstoffen in kwijt. Dat ligt bij de hoogbouw anders. Inwoners van flats moeten alle fracties binnenshuis gescheiden bewaren en hebben daarbij veelal te maken met ruimtegebrek en eventuele geuroverlast. Het gesorteerde afval wordt naar verzamelcontainers gebracht, die niet altijd in de buurt en bij elkaar (voor de verschillende afvalstromen) staan. In het streven naar een betere afvalscheiding is er landelijk een tendens om inwoners meer service te bieden op herbruikbare grondstoffen.

Kosten

De inzameling en verwerking van huishoudelijk afval worden bekostigd uit de afvalstoffenheffing. De afvalbeheerkosten zijn het saldo van de kosten en baten van de afvalinzameling. Aan de inzameling van de huishoudelijke stromen en de verwerking van restafval en gft zijn kosten verbonden. Sinds 2015 wordt door het Rijk een extra belasting geheven op het verbranden van restafval. Een aantal herbruikbare grondstoffen hebben een positieve marktwaarde, zoals glas, papier en textiel. Daarnaast ontvangen gemeenten in het kader van producentenverantwoordelijkheid vergoedingen voor de inzameling van herbruikbare stromen als glas, papier, kunststof verpakkingen, drankenkartons en afgedankte elektrische apparaten. Het verhogen van de service op herbruikbare grondstoffen leidt enerzijds tot hogere inzamelkosten en anderzijds tot lagere verwerkingskosten (er wordt minder 'duur' restafval ingezameld en meer grondstoffen met een positieve marktwaarde).

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

Nota Duurzaamheid 2020-2024

Het streven naar een circulaire economie draagt bij aan de bescherming van natuurlijke hulpbronnen en het beperken van klimaatverandering. In een circulaire economie worden producten en grondstoffen na gebruik weer ingezet om nieuwe waarden te genereren: afval wordt grondstof. Gemeenten kunnen daaraan bijdragen door duurzaam en circulair in te kopen en door het verbeteren van de afvalinzameling en afvalscheiding.

Ambitie en doelstellingen Heemstede

De gemeente Heemstede maakt zich sterk voor een circulaire economie. De gemeente Heemstede volgt daarbij de landelijke doelstelling om in 2050 volledig circulair te zijn.

Ambitie: Heemstede circulair in 2050

Subdoelen: Afval

- 2020: tot 75% afvalscheiding en maximaal 100 kg restafval per inwoner

- 2025: maximaal 30 kg restafval per inwoner

Prioriteiten 2020-2024

Gemeenten kunnen direct bijdragen aan de ontwikkeling van de circulaire economie door duurzaam en circulair in te kopen en door het verbeteren van de afvalinzameling en afvalscheiding. De prioriteiten voor het thema circulaire economie liggen de komende jaren dan ook op die twee gebieden.

Huishoudelijk afval

In 2017 werd in Heemstede 57% van het huishoudelijk afval gescheiden. De gemiddelde hoeveelheid restafval per inwoner bedroeg in dat jaar 201,6 kg. Om de landelijke doelstellingen van een scheidingspercentage van 75% van het huishoudelijk afval en een vermindering van de hoeveelheid restafval per inwoner tot 100 kg per jaar in 2020 en tot 30 kg per jaar in 2025 te behalen, moet een inhaalslag worden gemaakt.

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

5. Inzamelstrategieën op een rijtje

Gemeenten bepalen zelf welk serviceniveau en inzamelstrategie zij aan hun inwoners aanbieden. Goede resultaten met het verbeteren van de afvalscheiding worden gehaald met toepassen van een servicegerichte of financiële prikkel (of met een combinatie van beide). Alle initiatieven hebben een grote gemene deler: meer service op herbruikbare stromen (maak afval scheiden gemakkelijker) in combinatie met het aanpassen van de inzameling van restafval aan het afnemende aanbod, bijvoorbeeld door het minder vaak aan huis op te halen of het laten wegbrengen naar containers in de wijk.

In hoofdlijn worden de volgende inzamelstrategieën toegepast:

Serviceprikkel: meer grondstoffen aan huis ophalen, frequentieverlaging restafval

Meerdere gemeenten zijn overgestapt op het verhogen van de service op gft, plastic verpakkingen en papier door ze (vaker) aan huis op te halen. Het restafval kan dan minder vaak of met een kleiner formaat rolemmer aan huis worden opgehaald.

Serviceprikkel: omgekeerd inzamelen

Omgekeerd inzamelen houdt in dat de service verschuift van het inzamelen van restafval naar het inzamelen van waardevolle grondstoffen. Concreet betekent het dat de herbruikbare stromen aan huis worden opgehaald (gft, papier en plastic verpakkingen) en dat inwoners het (weinig) overblijvende restafval naar verzamelcontainers in de wijk wegbrengen.

Hoogbouw (en centrumgebieden): basisvoorzieningen op orde

Afvalscheiding in de hoogbouw en centrumgebieden blijkt een uitdaging. Om tot een betere afvalscheiding te komen is vanuit het VANG-programma gestart met een landelijk project verbetering afvalscheiding en -inzameling in de hoogbouw. Een blauwdruk voor succes is er nog niet, maar duidelijk is wel dat in ieder geval de basisvoorzieningen op orde moeten worden gebracht. Dit houdt in dat er bij de hoogbouw ook inzamelvoorzieningen voor de grondstofstromen worden geplaatst, zodat de bewoners deze net zo makkelijk kunnen inleveren als nu het restafval. De landelijke proef onderzoekt ook welke interventies tot een betere afvalscheiding leiden. Daarbij kan worden gedacht aan hulpmiddelen voor in huis (afvalscheidingsbakken), communicatie en herkenbaarheid van containers.

Financiële prikkel: gedifferentieerd tarief op restafval

Diftar houdt in dat huishoudens betalen voor de hoeveelheid restafval die zij aanleveren. Diftar kan worden toegepast in combinatie met bovenstaande servicegerichte inzamelstrategieën.

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

6. Aanzet naar nieuwe inzameling voor Heemstede

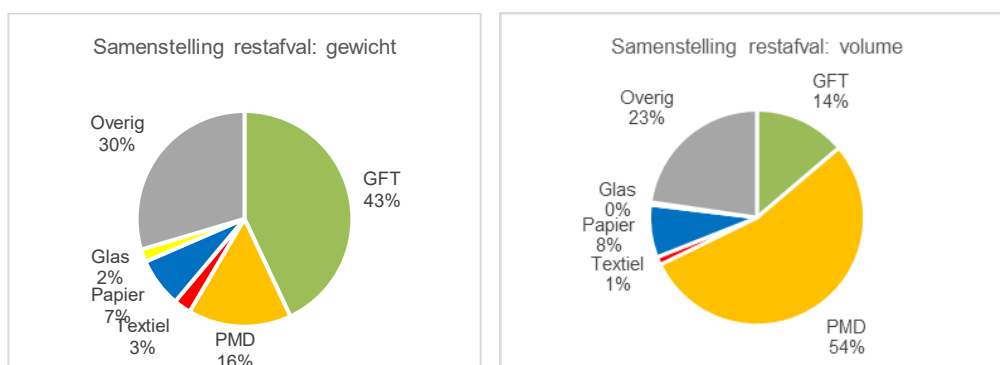
Vanaf de bekendmaking van de VANG-doelen voor 2020 en 2025 is onze gemeente bezig met de voorbereiding van nieuw afvalbeleid. In eerdere nota's en beleidstukken zijn ambities uitgesproken en verkenningen uitgevoerd voor verbetering van de afvalscheiding en vermindering van de hoeveelheid restafval. Op basis van een uitgebreide bewonersparticipatie heeft een (succesvolle) inzamelproef plaats gevonden. Deze paragraaf bevat een samenvatting van het voortraject.

Ambitie en doelstellingen

Het gemeentebestuur heeft zich uitgesproken voor het behalen van de landelijke VANG-doelstellingen uit het LAP3 van 75% afvalscheiding en 100 kg restafval per inwoner per jaar in 2020, en nog maar 30 kg in 2025.

Huidige afvalscheiding

De afvalscheiding in de gemeente Heemstede ligt op 61% en 175 kg restafval per inwoner (peiljaar 2019). Uit sorteeranalyses van het restafval blijkt dat er met name veel gft (gewicht) en pmd (volume) in het restafval aanwezig is en in mindere mate oud papier en karton. Deze drie stromen maken meer dan 65% van het gewicht en 75% van het volume van het restafval uit.

Knelpunten in de huidige inzameling zijn de inzamelcapaciteit van de wijkcontainers voor PMD (toenemende hoeveelheden plastic en toevoeging van drinkpakken en blik) en oud papier en karton (toenemend volume door stijgende hoeveelheid karton en kartonnen dozen).

Bewonersparticipatie en proef Merlenhoven: van raadpleging naar coproductie

Begin 2018 heeft er een bewonersonderzoek plaats gevonden met een enquête, een bewonersbijeenkomst en een afvalbattle (100-100-100). De insteek was om bewoners te informeren en te laten meedenken over de wijze waarop de afvalscheiding kan worden verbeterd.

Enkele belangrijke conclusies waren dat:

- de meeste bewoners niet het volledige inzamelsysteem voor restafval gebruiken
- er bereidheid is tot veranderingen

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

- inwoners zelf invloed willen op de keuze van het systeem
- er een duidelijke voorkeur was om GFT en PMD aan huis op te halen
- deelnemers aan de afvalbattle een voorkeur hadden voor omgekeerd inzamelen waarbij de restafvalbak wordt ingezet voor PMD
- er blijvend behoefte is aan informatie en communicatie over afvalscheiding

Mede om inwoners zelf invloed te geven op de keuze voor een nieuw systeem was het vervolgens de insteek om in een representatieve laagbouwwijk achtereenvolgens twee scenario's te testen:

- 1) extra rolemmer voor PMD, waarbij zowel restafval als PMD eens in de vier weken wordt opgehaald. Door afval goed te scheiden blijft er nog maar weinig restafval over en wordt na een proefperiode van een half jaar de stap gemaakt naar:
- 2) omgekeerd inzamelen, waarbij GFT en PMD aan huis worden opgehaald en de bewoners restafval wegbrengen naar wijkcontainers

Als representatieve proefwijk is gekozen voor de wijk Merlenhoven. De inzamelproeven zouden plaats vinden in 2018: testen van scenario 1 in de eerste helft en scenario 2 in de tweede helft van 2018.

De Adviesgroep Duurzaamheid heeft in deze fase van het proces het belang van het reduceren van restafval benadrukt. De groep gaf er de voorkeur aan om gelijk te beginnen met scenario 2 (omgekeerd inzamelen) om de doelstellingen het snelst te halen

Inzamelproef Merlenhoven: participatie op basis van coproductie

Bij de voorbereidingen van de inzamelproef bleek dat de bewoners van Merlenhoven verrast waren en zich onvoldoende bij het proces betrokken voelden. De proef werd uitgesteld en samen met de bewoners werd de inzamelproef verbeterd. In samenspraak met een klankbordgroep Merlenhoven werd er in maart 2018 een bewonersbijeenkomst. In de uitnodiging werden de randvoorwaarden en de doelstelling meegestuurd:

In goed overleg met de klankbordgroep is er in maart 2019 een inzamelproef omgekeerd inzamelen gestart: GFT en PMD worden aan huis opgehaald, bewoners brengen restafval weg naar containers in de wijk. De proef heeft tot goede resultaten geleid, waarbij de bewoners de doelstelling van 100 kg per inwoner per jaar hebben gehaald (bijlage).

Een afsluitend bewonersevaluatie laat zien dat een overgrote meerderheid met dit systeem kan instemmen:

- driekwart is tevreden tot zeer tevreden
- 87% heeft minder restafval
- 98% scheidt plastic en brengt restafval weg
- 86% maakt gebruik van wekelijkse inzameling GFT in zomer
- 88% vindt uitrol van dit systeem in hele gemeente goede zaak
- 86% vond communicatie goed tot zeer goed

De klankbordgroep is positief over het resultaat en heeft aangegeven dat zij na besluitvorming een rol wil blijven spelen in de uitrol van het nieuwe inzamelsysteem.

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

Expertavond

Om een goede mening te kunnen vormen over de verschillende systemen voor afvalinzameling en de toepasbaarheid binnen Heemstede is op dinsdag 4 februari 2020 door de raadscommissie een expertavond afval georganiseerd. Op deze avond is door verschillende experts toegelicht welke manieren van afvalinzameling in Nederland worden toegepast en waarom bepaalde keuzes worden gemaakt.

Raadsgesprek

Op 10 maart 2020 heeft een verdere discussie plaatsgevonden in de gemeenteraad van Heemstede tijdens een raadsgesprek. Hoewel geen definitieve keuze is gemaakt, concludeerde de voorzitter het volgende:

- de uitgangspunten van de raad bij afvalscheiding zijn bewustwording stimuleren bij inwoners en bronscheiding, de 'Merlenhoven-benadering'.
- de raad spreekt zich uit voor een plan over afvalscheiding voor hoogbouw en laagbouw, bij voorkeur in combinatie met elkaar en (afhankelijk van de termijn) tegelijkertijd aangeboden.
- de raad verzoekt tevens een tweede scenario toe te voegen, namelijk de nog in ontwikkelingen zijnde plannen in Haarlemmermeer alsmede, indien beschikbaar, de evaluatie van de pilots.

Overeenstemming bronscheiding

Indien mogelijk gebruik van schaalvoordelen door aansluiting andere gemeenten
Integraal plan ook voor hoogbouw en de financiële consequenties hiervan
Snel aan de slag, indien nodig gefaseerd door scheiding laagbouw en hoogbouwwijken

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

7. Voorstel voor nieuwe afvalinzameling

Op basis van alle informatie en conclusies uit het voortraject wordt in deze paragraaf een variant nieuwe inzameling uitgewerkt.

Uitgangspunten nieuwe inzameling

In het voortraject zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd.

- Blijvend inzetten op communicatie en service voor grondstoffen
- Oplossen knelpunten inzamelcapaciteit PMD en OPK (papier/karton)
- Bij verbetering afvalscheiding vooral inzetten op gft (gewicht) en pmd (volume)
- Laagbouw: behoud van inzameling met 2 rolemmers laagbouw
- Restafval wegbrengen naar ondergrondse containers in de wijk
- Hoogbouw: verhogen service PMD en OPK

Laagbouw: uitrol Merlenhoven

Aansluiten met de hoogbouw

Circa een derde van het woningbestand in Heemstede bestaat uit hoogbouwoningen: flatgebouwen, appartementencomplexen en bovenwoningen (o.a. woningen boven winkels in de Binnenweg, Raadhuisstraat). Bij de hoogbouw wordt restafval en gft ingezameld. De inzameling van restafval is divers en vindt plaats met inpandige rolcontainers, uitpandige containers (bovengronds, ondergronds met tikkensysteem) en gele zakken (centrumgebied).

De hoogbouw is niet meegenomen in de uitrol van de afvalinzameling Merlenhoven. Om richting de VANG-doelstelling van 75% afvalscheiding te gaan, is het wenselijk dat ook de hoogbouw een bijdrage aan verbetering van de afvalscheiding levert. De opties voor de hoogbouw zijn:

1. Huidige inzameling voortzetten; service en kosten blijven ongewijzigd, hoogbouw levert geen bijdrage aan verbetering afvalscheiding en halen VANG-doelstelling.
2. Invoering maatregelen ter verbetering van de afvalscheiding:
 - Grondstoffen: verhogen service voor plastic en papier (plaatsen extra containers)
 - Restafval: aanhaken bij omgekeerd inzameling laagbouw (inzameling met ondergrondse containers)

Service en kosten verschuiven. Met het plaatsen van extra containers voor papier wordt de huidige inzameling ontlast. De inzameling van restafval wordt gemeentebreed geharmoniseerd, waarbij inpandige containers en inzameling met gele zakken verdwijnen. De combinatie van de inzameling van restafval bij laag- en hoogbouw leidt tot efficiëntere inzet van ondergrondse containers (aantal en spreiding).

Uitgaande van een dichtheid van 1 ondergrondse container op 100 aansluitingen zijn er circa 120 containers nodig. Bij de locatiekeuze van de ondergrondse containers kan rekening worden gehouden met kwetsbare groepen, zoals ouderen.

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

8. Financiële doorrekening gehele gemeente

De proef in Merlenhoven laat zien dat de VANG doelstellingen van 2020 met een dergelijk inzamelsysteem voor de laagbouw kunnen worden gerealiseerd. De vervolgvraag is dan wat dat doet met de (structurele) kosten, wanneer het systeem over de hele gemeente wordt uitgerold.

Uitgangspunten

Ten behoeve van een (globale) doorrekening wordt uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- Het gemiddelde gewicht aan restafval per inwoner per jaar is in Merlenhoven tussen de 92 en 98 kg. Ten behoeve van de doorrekening wordt dit afgerond naar 100 kg.
- In Heemstede zijn ca 9400 huishoudens met een rolemmer voor restafval. Dat betekent dat er 94 ondergrondse containers moeten worden geplaatst, bij een dichtheid van 100 aansluitingen per container. Ten behoeve van de doorrekening wordt afgerond op 100 stuks.
- De huidige inzamelfrequentie van restafval met rolemmers is tweewekelijks; wanneer PMD met rolemmers wordt ingezameld blijft die frequentie gelijk.
- Alle genoemde tarieven komen voort uit het uniforme tarievenmodel.

Inzamelkosten

In plaats van restafval wordt PMD met rolemmers ingezameld, met eenzelfde frequentie. Dit heeft dan ook geen effect op de inzamelkosten. Voor het restafval worden 100 ondergrondse containers bijgeplaatst. Uitgegaan wordt van één lediging per week.

Verwerking

Het inzamelsysteem dat in Merlenhoven is toegepast is een 'laagbouw' variant. Er wordt dan ook van uitgegaan dat de ingezamelde hoeveelheden restafval, GFT en PMD voor de hoogbouw gelijk zullen blijven. De hieronder gepresenteerde totale hoeveelheden betreffen de 'oude' (huidige) hoeveelheden voor laag- én hoogbouw. De nieuwe hoeveelheden bevatten voor de hoogbouw dezelfde tonnages, maar voor de laagbouw is een doorrekening gemaakt op basis van de resultaten in Merlenhoven. In die doorrekening is het volgende opgenomen:

- De nieuwe tonnages PMD zijn de ingezamelde tonnages (ca 40 kg per inwoner) exclusief de gemiddeld gemeten 36% 'vervuiling'. Die 36% is vervolgens opgeteld bij de 'nieuwe' tonnages restafval.
- Voor de laagbouwoningen is 55 kg per inwoner uit het restafval gehaald en toegevoegd aan de totale hoeveelheid GFT, op basis van de in Merlenhoven ingezamelde hoeveelheden en sorteeranalyses.
- Het verwerkingstarief van restafval blijft vooralsnog op hetzelfde niveau, maar het is niet uitgesloten dat er op enig moment weer een verhoging van de verbrandingsbelasting wordt toegepast.
- Het tarief voor de verwerking van GFT wordt door Meerlanden bepaald. Daar worden, naast indexering, geen grote wijzigingen in voorzien.

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

Inzamelmiddelen

Ten behoeve van de pilot in Merlenhoven maakten bewoners voor de inzameling van het PMD gebruik van hun 'oude' restafvalcontainer. Vanuit duurzaamheidsoogpunt wordt voorgesteld om dat met de uitrol van het nieuwe beleid ook te doen. Er worden, met andere woorden, geen nieuwe rolemmers uitgezet. Deze rolemmers zijn in eigendom bij de bewoners.

Per saldo worden er, volgens de doorrekening, afgerond 100 extra ondergrondse restafval containers geplaatst. Ten aanzien van de jaarlasten voor inzamelmiddelen is dat dan ook het enige structurele effect. Vooralsnog (en voor het juiste vergelijk) wordt er van uitgegaan dat de nieuwe ondergrondse containers, net als in de huidige situatie, in eigendom komen van de gemeente. Dat betekent dus wel dat de jaarlijkse afschrijvingskosten voor de gemeente zullen toenemen. Per saldo gaan de jaarlijkse kosten zoals die vanuit Meerlanden aan de gemeente worden doorbelast met ca € 100.000 omhoog.

Totale effect

Op totaalniveau zou met deze uitgangspunten (op termijn) op jaarbasis sprake zijn van het volgende structurele financiële effect:

	Huidig	Nieuw
Inzameling	€ 541.798	€ 640.390
Verwerking	€ 638.800	€ 371.117
Inzamelmiddelen	€ 26.658	€ 125.981
Totaal	€ 1.207.256	€ 1.137.488

Het verschil tussen 'Huidig' en 'Nieuw' resulteert in een besparing op de jaarlijkse kosten van ruim € 69.000. Wanneer niet wordt gekozen voor een wekelijkse inzameling van GFT in de zomermaanden is er sprake van een extra 'besparing' van ca € 57.000. Bij elkaar is dat ruim € 126.000.

Kanttekeningen

De doorrekening is gebaseerd op de resultaten zoals die in Merlenhoven zijn gemeten. Die resultaten zijn goed, maar het is uiteraard nog de vraag of het inzamelsysteem in de rest van de gemeente Heemstede (direct) tot dezelfde resultaten zullen leiden.

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

9. Financiën

Investeringsprogramma

In het investeringsprogramma van 2020 is een investering opgenomen van € 1.200.000 voor de invoer van een duurzaam afvalsysteem (omgekeerd inzamelen). Tevens is in het investeringsprogramma 2020 een investering van € 121.500 voor vervanging ondergrondse containers restafval en GFT opgenomen. Deze kredieten zijn nog niet beschikbaar gesteld door de raad bij de vaststelling van de begroting 2020. Voor de hoogbouw wordt nu een aanvullend bedrag van € 120.000 gevraagd.

Voorgesteld wordt de 2 reeds in het investeringsprogramma 2020 opgenomen kredieten voor inzamelmiddelen te laten vervallen en hiervoor in de plaats een krediet "invoer duurzaam afvalsysteem" beschikbaar te stellen van € 1.441.500 (€ 1.200.000 + € 121.500 + € 120.000). De afschrijvingstermijn bedraagt 10 jaar overeenkomstig de in de nota activabeleid bepaalde termijn voor ondergrondse afvalcontainers (het mag daarbij niet gaan om perscontainers want daarbij is de afschrijvingstermijn 7 jaar). De kapitaallasten worden betrokken bij de afvalstoffenheffing vanaf 2021 waarbij rekening wordt gehouden met de gefaseerde uitvoering gedurende 3 jaar.

Restwaarde te vervangen inzamelmiddelen

Indien er inzamelmiddelen worden vervangen die op dat moment nog een boekwaarde hebben wordt deze boekwaarde afgeboekt overeenkomstig de verplichting in het Besluit Begroting en Verantwoording. Deze kosten worden verwerkt ten laste van het rekeningsresultaat van het dan lopende boekjaar.

Woonlasten

Door de invoer van een nieuw inzamelsysteem wijzigt de grondslag voor de bepaling van de tarieven voor de afvalstoffenheffing. De tarieven zijn nu berekend op basis van een rolemmer (volume). Door de wijziging van de heffingsgrondslag voor de afvalstoffenheffing wijzigen de woonlasten in Heemstede.

In de Atlas van de lokale lasten 2019 (Coelo) is een overzicht over 2019 opgenomen van de heffingsgrondslagen van gemeenten. Bij de afvalstoffenheffing werden in 2019 de volgende heffingsgronden toegepast in Nederland:

- omvang huishouden (58% van alle huishoudens);
- volume container en aantal ledigingen (22% van alle huishoudens);
- vastrecht (6% van alle huishoudens);
- aantal zakken (6% van alle huishoudens);
- volume en omvang container (5% van alle huishoudens);
- gewicht en aantal ledigingen (2% van alle huishoudens);
- gewicht (1% van alle huishoudens).

In sommige gemeenten wordt ook voor het GFT afval betaald. De andere recyclebare stromen (PMD-afval) kunnen in vrijwel alle gemeenten gratis worden aangeboden. De meeste gemeenten laten het tarief in 2019 afhangen van de omvang van het huishouden. Omgekeerd inzamelen werd in 2019 in 29 van de 355 gemeenten gehanteerd.

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

Indien een systeem van Diftar wordt ingevoerd moet de heffingsgrondslag in Heemstede daarop worden aangepast. Wanneer omgekeerd inzamelen gefaseerd in 3 jaar wordt ingevoerd bestaan er 2 systemen naast elkaar met elk een eigen heffingsgrondslag (dit beïnvloed bijvoorbeeld ook de verhouding tussen een grote en een kleine rolemmer zodanig dat het tarief van een kleine rolemmer stijgt). Voor de eenduidigheid en een eenvoudige aanslagoplegging is dat niet wenselijk. De verschillende grondslagen en tarieven moeten in een raadsbesluit financieel en juridisch goed onderbouwd worden vastgesteld. Voor de gefaseerde invoering van start gaat moet onderzocht worden of het juridisch houdbaar is verschillende heffingsgronden naast elkaar te hanteren of dat toch gekozen wordt voor één heffingsgrondslag. Tevens moet de uitvoerbaarheid van de aanslagoplegging hierbij worden betrokken.

Effecten op de Afvalstoffenheffing

De huidige afvalstoffenheffing is gebaseerd op het aanbieden van de hoeveelheid afval die is gekoppeld aan de grote van de rolemmer voor restafval. Hoge afvalstoffenheffing is gebaseerd een rolemmer van 240 liter, lage afvalstoffenheffing staat gelijke aan een rolemmer van 120 / 140 liter. Waar er sprake is van het systeem met tikken of de gele huisvuilzakken is ook dit te herleiden naar de grootte van de rolemmer, met respectievelijk 200 of 100 tikken (inworpen in ondergrondse container) per jaar. Bij het verdwijnen van de rolemmer voor restafval zal ook de berekening voor de afvalstoffenheffing veranderen. Drie voorstellen zijn uitgewerkt waarbij het effect op de afvalstoffenheffing in beeld is gebracht. Tarieven in huidige situatie (begroting 2020) 100 tikken of kleine emmer: 257,74; 200 tikken of grote emmer: 322,18.

1. Berekening op basis van tikken (bestaand systeem in Heemstede)

Door de hoeveelheid restafval scherper te koppelen aan het aantal inworpen per jaar ontstaat het volgende effect:

Laag tarief: daling 25%
Hoog tarief: stijging 20%

2. Basistarief van 100 tikken voor alle inwoners

Alle inwoners betalen hetzelfde tarief voor 100 inworpen per jaar. Hierdoor ontstaat het volgende effect:

Laag tarief: stijging 12%
Hoog tarief: daling 10 %

3. Tarief op basis van grootte van het huishouden.

Berekening hoogte afvalstoffenheffing op basis van 1 persoons- of meerpersoonshuishoudens.

Tarief 1-persoonshuishouden t.o.v laag tarief: daling 4%
Tarief meerpersoonshuishouden t.o.v. hoog tarief: daling 2 %

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

10. Plan van aanpak

Er is gekozen voor een aanpak van de uitrol van het systeem van omgekeerd inzamelen voor een periode van 3 jaar. Dit is een periode die behapbaar is voor de ambtelijke organisatie en voldoende ruimte biedt aan een degelijke afstemming met de inwoners. In de proefwijk Merlenhoven is deze samenwerking met vertegenwoordigers uit de wijk en de gemeente als groot leerpunt te noemen.

Uitgangssituatie Heemstede

Heemstede heeft in totaal ongeveer 12.000 particuliere aansluitingen voor de inzameling en verwerking van afval. Ongeveer 9.500 aansluitingen hiervan zijn aansluitingen met rolcontainers die zich bevinden in laagbouw. De overige aansluitingen zijn van wooneenheden in hoogbouw.

Laagbouw

Restafval		Minicontainer aan huis
GFT		Minicontainer aan huis
Plastic		Verzamelcontainer
Glas		Container brengparkje
Papier		Container brengparkje
Textiel		Container brengparkje
Overig		Milieustraat

Hoogbouw

Restafval		Verzamelcontainer
GFT		Verzamelcontainer
Plastic		Verzamelcontainer /Container brengparkje
Glas		Container brengparkje
Papier		Container brengparkje
Textiel		Container brengparkje
Overig		Milieustraat

Wijkwijze aanpak laagbouw

Bij de uitrol over een periode van 3 jaar zullen jaarlijks ruim 3100 aansluitingen in de laagbouw om moeten worden gebouwd. Vanuit de wijk Merlenhoven hebben we geleerd dat de aanpak van een wijk van ongeveer 500 huishoudens behapbaar is. We willen voor de uitrol eenheden van 500 huishoudens vaststellen die gehele wijken of delen daarvan beslaan. Als eerste kan gedacht worden aan de wijken rondom Merlenhoven die al bekend zijn met het nieuwe systeem zoals de wijk De Glip en omgeving Glipperweg. Per jaar zullen zo 6 wijken worden aangewezen.

Uitrol samen met de klankbordgroep

De uitrol willen we in samenwerking doen met inwoners uit de betreffende wijken. Wijkbijeenkomsten maken het mogelijk voor inwoners om laagdrempelig mee te denken over de uitvoering. De gemeente inventariseert daarna welke mogelijkheden er zijn voor locaties van ondergrondse containers en stemt dit af met de inwoners. Om inwoners ook echt het belang van het nieuwe systeem te laten zien hebben leden van de klankbordgroep Merlenhoven aangegeven ook in andere wijken als ambassadeur te willen meedenken. Hiermee zal de acceptatie door bewoners zeker worden vergroot.

STEEDS MINDER AFVAL

Duurzaam afvalbeleid Heemstede 2020-2030

Werkwijze aanpak hoogbouw

Bij de uitrol over een periode van 3 jaar zullen in totaal 2500 aansluitingen in de hoogbouw moeten worden geïnventariseerd. Hierover moet het gesprek worden aangegaan met onder andere woningbouwverenigingen en VVE's. In deze gesprekken worden wensen in kaart gebracht voor een verbeterde inzameling en scheiding van afval.

In een aantal complexen wordt inpandig door middel van verzamelcontainers al enorm goed gescheiden in rest, pmd, gft, papier en glas. Daar is vooral behoefte aan een goede informatievoorziening aan de inwoners door middel van bijvoorbeeld een duidelijk scheidingswijzer. In andere complexen wordt aan inwoners slecht een verzamelcontainer voor restafval aangeboden. De andere stromen moeten inwoners zelf wegbrengen. Hier kan het verbeteren van de inzamelmiddelen in de nabijheid van het complex en betere informatievoorziening bijdragen aan een beter scheidingsgedrag van bewoners.

11. Planning

Voor de gedetailleerde uitwerking van de uitvoering wordt een Plan van aanpak opgesteld dat met de raad wordt gedeeld. Hierin zijn onder andere opgenomen de volgende onderdelen:

- Opstellen plan in samenwerking met Meerlanden
- Opstellen communicatieplan
- Samenstellen afvalwijzer, communicatiemiddelen
- In kaart brengen wijkindeling Heemstede
- Opstarten overleg met bewoners / buurtbijeenkomsten (i.s.m. klankbordgroep Merlenhoven)
- In kaart brengen inzamelmiddelen laagbouw en verspreiding in wijken
- *In kaart brengen inzamelmiddelen hoogbouw*
- *Opstarten overleg met woningbouwverenigingen, VVE's*
- In kaart brengen locaties voor ondergrondse containers
- Presentatie voorstellen aan inwoners
- Aanpassen plannen en definitief vaststellen
- Inregelen andere inzameling met Meerlanden
- Plaatsen nieuwe containers
- Start 'omgekeerd inzamelen'
- Organisatie buurtbijeenkomst om vragen te beantwoorden

Tegelijkertijd zal worden gewerkt aan:

- Aanpassen Afvalstoffenverordening
- Verder uitwerken systematiek Afvalstoffenheffing